

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Trigesimvstertivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

EXPLANATIO

422

& limina ad intrandum ipsam animam; cum autem à primis motibus transeunt usque ad rationem, limina transgreduntur: at cum solum sunt motus primo primi, limina tantummodo contingere dicuntur, seu pulsare ianuam: quod tunc accidit, cum sensualitas rationem aggreditur insultibus suis, ut in actum aliquem deordinatum protumpat. itaque non solum dicit anima hoc loco, ut hi motus non attingant animam: sed etiam ut neque aduentientia & reflexiones, quae quieti & bono, quo fruatur, non conferunt, id presumant. Itaque haec pars sensitiva, in hoc statu iam est subiecta spiritui vna cum omnibus potentijs, viribus & imbecillitatibus suis, vnde haec vita, est vita quædam beata, similis illi statui innocentiae, ubi tota harmonia & aptitudo parris sensitivæ hominis ad maiorem oblectationem, & copiosius subsidium cognitio-
nis & amoris Dei, homini deserviebat
pace & concordia cum portione superiore. Felix anima qua ad huc statum peruenit: Sed quis est hic, & laudabilissimum? fe-
cit enim mirabilia in vita sua. Praelens canus
idecirco hoc loco insertus est, ut inon-
cat pax quies & secura, quam possiden-
tia, qua ad hunc eminentem statum per-
tingit; non vero ut quis puret hoc deli-
rium, quod hic anima ostendit, vult
nympha mitelcāt, procedere ex eo, quod
in hoc statu molestia fuit: iam enim tran-
quillæ sunt & sedate, ut superiorius expla-
natum est. Hoc siquidem desiderium potius
est illorum, qui proficiunt & pro-
cerunt, quam perfectorum, in quibus pa-
rum, vel certe nihil regnare passiones &
motus.

CANTVS TRIGESIMVS
TERTIVS.

CANCION XXXIII.

SENSVS.

R^scondete carillo,
T mira contu haz alas montannas.
T no quieras de zilo
Mas mira las campannas
Dela que va por insulas estrannas.

Ab condere dilectule
Et facie tua montes affice
Neque id velis dicere
Quin imo intueri campos
Illiis, que graditur per insulæ extrema.

EXPLANATIO.

Propteraquam Sponsus & Sponsa in antecedentibus cantibus scenarunt ac filete-
cerunt passiones & potentias animæ tam sensitivas, quam etiam spirituales, à quib-
us perturbari poterat; convertitur in praesenti cantu Sponsa ad internum animæ loco
recessum, ut fruatur dilecto suo: vbi ipse etiam ei per amorem coniunctus est, vbi illa
quoque clam summopere delectatur in illo. Sunt autem ita sublimia & sapida, que
geruntur in anima in hoc recessu matrimonij cum dilecto suo, ut neque ea sciat, ne-
que effari velit; sunt etenim de genere illorum, de quibus dixit Isaías: Seuerum meum
nisi, secretum meum mibi. Et sic sola & seorsum ea possidet, sola & seorsum intelligit, sola

26

ac seorsim *cis* fruatur, & gratum habet, quod sine arbitris id contingat: vnde votis omnibus optat, vt sit valde reconditum, sublime, & à quacunque externa communicatione remotum. In quo assimilatur mercatori margarita, seu potius homini inuenienti in agro suo thesaurum absconditum, qui abiens cum gaudio abscondit & possedit eam. Idem hic postular ipsa anima in hoc cantu à Sponso suo: vbi hoc stimulata desiderio, quatuor ab illo requirit. Primum, vt sese communicare dignetur in intimo, & abscondito animæ suæ recessu. Secundo, vt gloria & maiestate suæ diuinitatis, adoratur & irradiet ipsius potentias. Tertio, vt tam alto & sublimi modo id fiat, quod nec intelligi, nec dici queat, neq; pars exterior, & sensitiva, eius capax sit. Quartu denique ab eo petir, vt admet plurimas virtutes, quas plantauit in illa, quæ ad eum tendit & ascendit per sublimes altasque suæ diuinitatis noticias, nec non per excellus amoris peregrinos, & insolitos, longeque diuersos ab his, quos ordinariè experti solet.

Abscondere dilectule.

Quasi diceret: dilecte Sponse mi, abscondere, quælo, in animæ meæ intimo recessu, teque illi secreto communica, ei- que tua mirabilia omnium mortaliū oculis abscondita & peregrina pande.

Et facie tua montes aspice.

Deitacies est diuinitas: montes vero sunt animæ potentiaz, memoria, intellec- tus atque voluntas. Itaque idem est ac si dicteret: Illustra intellectum meum diuinitate tua, diuinæ ei noticias conferen- do, adorare voluntatem, diuinum ei amorem largiendo & communicando; ac de- nique aggredere memoriam, diuinæ glo- riae possessione. In quo petit anima à Sponso, quæcumque postulare potest. Non enim nunc contenta est Dei cogni- tione, & communicatione per posterio- ra, quemadmodum Deus olim se gessit cum Moysi, quod est eum per illius effe- ctus operaque cognoscere; sed Dei ipsius facie duntaxat contenta est, quæ est essen- tialis communicatio diuinitatis absque alio medio, idque per quandam sui con-

tactum cum diuinitate. Quod plane alienum est ab omnifensi, & accidentibus, cum sit contactus nudarum substantiarum, animæ nimurum, mediantibus prædictis potentiaz, & diuinitatis: ac proinde protinus ait:

Neque id velis dicere.

Id est, neque id velis dicere ut antea, quando communicationes tuæ huiusmodi erant, vt externis sensibus illas dices, eo quod illarum essent capaces; non enim tam sublimes, tamque profundæ erant, vt eas asseque non valerent: iam vero opto ut tam sublimes, substantiales intimæque sint, ut minime eis id dici cupiam, ita ut illas percipere valeant: substantia enim sensibus comunicari nequit. vnde quid- quid in sensum cadere potest, non est deus essentialiter. Optans igitur hinc anima hanc essestialem Dei communica- tionem, qua in sensum non cadit, eo modo eam sibi conferri obsecrat, vt nequaquam sensibus dicatur: hoc est, ne tam infimo & externo modo te ipsum com- munices, vt sensui communicari & dici possit.

Quin imo campos intuere.

Diximus iam, quod Dei aspicere, sit
Hhh ipsius

EXPLANATIO

424

ipius amare: campos vero hoc loco appellat virtutum, donorum, perfectiōnum & diuitiarum spiritualium animae multititudinem: aēsi clarius diceret, quin imo introrsum conuertere Dilectule, adamando campos virtutum ac perfectionum, quas in anima mea reposuisti, ut illarum amore captus abscondaris, ac immorieris in illa: verum namq; est, quod licet sint tuæ, iam nunc eo quod animæ eas donaueris; etiam illius sunt,

Animæ nimis meæ, tendentias ad ^{Natalia} te, per extrarias tui notitias, ac permotados & vias peregrinas, & ab omnibus ^{Deponendis} sensib; nec non a communis naturali cognitione alienas. Vnde idem est, aēsi diceret: Quandoquidem anima mea tendit ad te per notitias peregrinas, & a sensibus alienas: tu quoq; viceissim, te illi tam intime sublimiterque communica, vt ab illis omnibus sicut alienum.

*Qua graditur per insulas
extraneas.*

CANTVS TRIGESIMVSQVARTVS.

CANCION XXXIV.

*La blanca palomica
Al Arca con el ramo se ha tornado:
I ya la tortolica.
Al solio desfado
En las riberas verdes ha hallado.*

SEN SVS.

*Candida columbula
Ad arcam cum ramo est reuersa:
Et turtur ausus padica:
Sociam desideratum
In virientibus ripis inuenit.*

DECLARATIO.

SPonsus interloquitur in præsenti cantu, concinens puritatem, quam Sponsa habet in hoc statu, nec non diuitias & præmium, quod acquisiuit, eō quod sed dilposuerit, ac desudauerit ut illo perueniret. Bonam etiam sortem illi obiugisse canendum sponsum suum in hac vniōne inuenit, innuit præterea votorum illius complementum, voluptatem ac refrigerium, quod in ipso possider, transactis iam labores & angustijs, vitæ ac temporis anteacti, atque itaque:

Candida columbula.

Candidam columbulam animam appellat propter candorem nitoremq; receptum ex gratia, quam in Deo reperit: quæ, inquit:

*Ad arcam cum ramo est
reuersa.*

Comparat hoc loco animam colum-

bæ Arcæ Noë, exitum ac reditum illius ad arcam, metaphorice vñspando, ut denotet id, quod animæ in hoc casu evenit. Nam quemadmodum columba egressa ex arca Noë, ad eandem reuerteretur rostro ramum oliuæ portans, in signum misericordie diuinæ ostense in celsatione aquarum super terram, propter diluvium inundatam; ita hec anima ex arca omnipotentie Dei egredita per creationem,